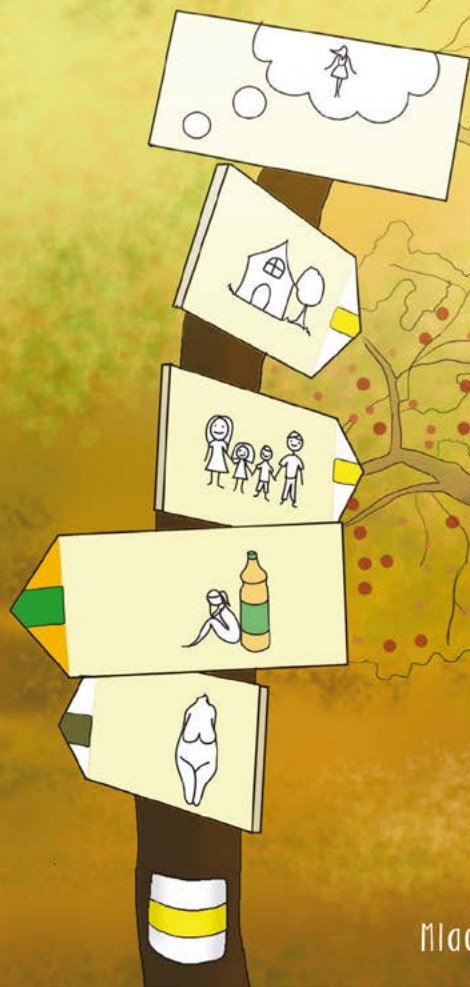


Klára Mandousová

HOLKY S VOCTEM

S humorem
o životě, jaký je...



Mladá fronta

Holky s voctem

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.mf.cz

www.e-reading.cz

www.palmknihy.cz



MLADÁ FRONTA

Klára Mandausová

Holky s voctem – e-kniha

Copyright © Mladá fronta, a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

Klára Mandausová
Holky s voctem



Klára Mandausová

HOLKY S VOCTEM

Mladá fronta

Ilustrace Lenka Kurovská

Text © Klára Mandausová, 2018
Illustration © Lenka Kurovská, 2018
ISBN 978-80-204-5047-0 (tištěná kniha)
ISBN 978-80-204-5188-0 (ePDF)
ISBN 978-80-204-5187-3 (ePUB)
ISBN 978-80-204-5189-7 (Mobi)

Dceři Kristině. Mé rodině. Dobrým lidem.
A svatému Tadeášovi, co pomáhá v beznaději.

S pytlíkem na hlavě

Bylo mi třicet a má občanka zela prázdnotou. Tehdy měla ještě stránky a do nich se ladacos zapisovalo. A v mé nic. Žádný manžel, žádné dítě. Nezbyvalo než nasadit na hlavu velký papírový pytlík s nápisem: NEZVEDAT, NESTOJÍ ZA TO. Podobný, jako měly chovanky ústavu v jednom britském hrabství. U fotky, na které seděly na pláži se sáčky přes obličej, v popisku stálo, že je nikdo nechce vidět, protože jsou moc ošklivé. A tak musí na hlavě nosit pytlíky od housek. Můj bývalý kolega mě na článek upozornil v tramvaji, když jsme se potkali na cestě do práce.

„Hele, není to divný? To ty ženy skoro až uráží, ne?“

„Ne skoro, ale úplně a naprosto nestoudně... by uráželo. Kdyby to ale byla, můj milý, pravda,“ obrátila jsem tehdy oči v sloup a zašustila mu novinami před nosem, abych je otočila na titulní stranu. „Vidíš, co je to za plátek? Tys nepochopil, že si ze všeho dělají srandu? Že je tam všechno vymyšlený? Nejspíš i adresa redakce?“

„No jo, sem se divil tý kobylce,“ mumlal si pod vousy.

(Byla to doba, kdy se nosily, než se nosit přestaly, aby pak zase začaly.)

„Jaký kobylice?“ ptala jsem se už s větším zájmem, protože mě absurdnost celé situace začala hodně zajímat. Pětačtyřicetiletý kolega věřil tomu, že někdo narazí někomu na hlavu sáček, aby ho mohl vyvést na veřejné koupaliště. Kobylička bude nejspíš stejně pikantní.

„Byla dost velká!“

„Jak velká?“

„Jako farmář, co vedle něj seděla na voze. Psali tam, že ji chytil na louce, chtěl ji rodině přivést k večeři, ale pak se s ní skamarádil a ona s ním teď jezdí na pole.“

„A tomu jsi jako fakt věřil?“ Začala jsem pochybovat, jestli v masce kolegy nesedí skrytá kamera, co umí odpovídat, a sáhla mu nenápadně na ruku, jestli je teplá.

„No byla tam fotka!“

Začala jsem se smát, že bych spustila v tramvaji alarm, kdyby tam nějaký byl. Pohladila jsem kolegu po hlavě.

„To nevádí,“ na jiná slova útěchy jsem se nezmohla.

Fajn, anglický holky jsou



vymyšlený, ale co já, skutečná? Kdo pomůže a polituje mě? Kdo z mé hlavy sejme nechutný papír? Kdy si konečně někdo všimne, že jsem tady, připravená milovat a rodit děti?

Střih. Sice mám občanku pořád velmi stručnou, ale to proto, že už se tam skoro nic nepíše. Sešítek vyměnily úřady za plastovou kartu. Mojí dceři bude šestnáct, a když se vzbudím a otevřu oko, vidím muže.

Nejdřív pořád nic a pak byl nějak frmol.

Po té pytlíkové příhodě v tramvaji mi totiž došla jedna věc. Jediný, kdo mi rve něco na hlavu, jsem já sama.

Protože mi doma říkali:

- že mám ještě dost času,
- že se nemám nikomu vnucovat,
- že tenhle pro mě není dost dobrý,
- že moje trpělivost bude odměněna, protože ten On přijde v pravý čas.

Najednou jsem věděla, že co si člověk sám nasadí, to si musí i sám sundat. A tak jsem to udělala. Přestala mi vadit prázdná občanka, protože její obsah šťastný život nezaručí.

Přesně v té chvíli jsem do ní začala mít co psát.

Co všechno je možné

Že je možné zamilovat se do starého (rozuměj nad třicet) muže, co nosí košile s límci až na prsa a do města boty jako do hor? V osmnácti jsem si při kladné odpovědi ťukala na čelo. Stejně jako když někdo tvrdil, že ho baví oblékat se dokola do nudné bílé košile a ještě nudnější šedé sukně. Nebo hlásil, že všude dobře, doma nejlíp. A proto byl nejdál v Berouně. Bláhově příkré a nevědomé mládí mi dávalo sílu prskat na všechno nudné kolem. Dnes už na stejné otázky odpovídám mnohem opatrněji.

Takže co jsem nechápala v osmnácti a teď už asi jo:

- že se v sobotu večer může někdo dívat na televizi,
- že je možné brečet i při předávání medailí z vod-



ního póla, stejně jako u filmů o zvířátkách, dětech, starých lidech, mladých lidech, věcech atd.,

- že je možné luštit křížovku na veřejnosti,
- že si člověk kupuje knížky a pak se mu půl roku, ne-li navždy, válejí nepřečtené na nočním stolku (na polici, v knihovně),
- že když už si čte, usne po první stránce,
- že když zaplatí padesát korun za časopis, prolistuje ho a odloží,
- že se dají číst básničky, které se nerymují,
- že jsou dny, kdy jde nemalovat si řasy, linky, všechny barvy na obličej,
- že se dá poslouchat filharmonie,
- že je možné jít nakoupit v teplákách a tričku od pyžama,
- že se dá říct druhému do očí: Miluju tě,
- že je možné zpívat si nejen o samotě, přestože hudební sluch neexistuje ani v náznaku,
- že vrásky nejsou tím hlavním důvodem, proč už člověk nevypadá na osmnáct,
- že se dá jít spát, i když kamarádi otevírají novou láhev,
- že se dá na dovolené jen jíst a spát,
- že se dá na dovolené chodit do úplného vyčerpání,
- že je možné někomu říct: Hele s tebou mi není úplně dobře, už mi nevolej,

- že je možné mít plnou skříň úplně stejných triček,
- že den proležený v posteli není ztracený,
- že je možné mít radost ze dne, kdy prší, svítí slunce, sněží, padají kroupy, fouká vítr, mrzne, je hic na padnutí,
- že je možné připadat si ve věku se čtyřkou (pětkou, šestkou atd.) na začátku mladší než v osmnácti.

Tohle pro mě není

Našla jsem na webu hudební klip. Takový ten s přesladkým příběhem, jaké se točily, když mi bylo dvacet. Úplně jsem u něj roztála. Achach. Jak se na ni dívá! A ona na něj! A jak spolu tančí pod hvězdami! Zároveň jsem koukala jako tajný agent, jestli mě u toho někdo náhodou nevidí.

Viděl. Dcera. Nahlédla mi přes rameno.

„Mami, ty koukáš na Eda Sheerana?“

„Na co?“ Snažila jsem se zakrýt monitor vlastním tělem a rychle překliknout na stránky se solidním zpravodajstvím.

„Kdyžtak na koho. Ed Sheeran je zpěvák. Mladej.“

Netuším, proč dodala to „mladej“.

„Vidím, mladej, pěkněj.“ Snažila jsem se dělat, jakože se nic neděje. Že je přeci úplně normální, když se koukám na mladýho pěknýho Eda Sheerana a nečtu nudný zprávy. Protože ono to normální je.

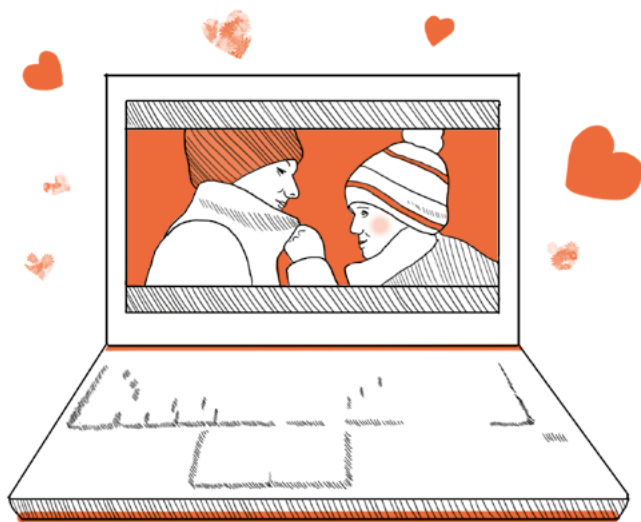
Jenže pak jsem ze svých vlastních úst slyšela zkázonosnou větu: „Já vím, tohle už pro mě není.“

Říkala ji moje prababička, říká ji moje babička i moje maminka.

Všem ženám z mé rodiny je kategorické tvrzení vlastní: Tohle už pro mě není. Zajímavé, od mužských členů rodiny jsem ji neslyšela...

Co všechno pro nás vlastně přestává být, když nám je čtyřicet, padesát, šedesát, víc?

Tak třeba krátké sukně, vysoké podpatky, dlouhé vlasy, příliš světlé barvy, příliš tmavé barvy, zářivé a blyštivé barvy. Taky výstupy na vrcholy, držení za ruku, objímání za svitu měsíce u rybníka, ponocování obecně. I nesmyslně drahé řasenky, titěrné prádlo ceny průměrného kola, výrazné náušnice. Sociální sítě. Ed Sheeran.



„Ale je to pro mě!“ vykřikla jsem za dcerou, která se ploužila do vedlejší místnosti.

„Cooo?“ Protáhla vahou svých mladých let, pro které je všechno.

„Mohla bys mi prosím vysvětlit, proč by pro mě Ed Sheeran neměl být?“

Vrátila se, sedla si proti mně na křeslo, chytla mě za ruce (chytla mě za ruce!) a dívala se docela nechápavě.

„Mami, ale já vůbec neříkala, že pro tebe tenhle chlápek není. To jsi řekla ty!“ usmála se, kývla hlavou a vstala.

„Nic, mám něco rozečtenýho. A ty si pusť na Youtube jeho album, je fakt skvělej.“ A byla pryč.

Došlo mi to. Věta „Tohle už pro mě není“ je samoodsu-zovací. Používáme ji z přehnané loajality vůči vlastnímu věku a přitom netušíme, jestli ji po nás někdo chce. Samy se stavíme do role vyčpělých bab, které si zakážou skotačit životem a pozorovat, co je opravdu baví. Radši žijeme to, co se má. Jenže původce toho „má“ jsme někde na začátku zase jen a jen my.

A víte co, ten klip jsem od té doby viděla asi pětsetkrát. Moc dobře vím, čím mě tak zaujal. Prožívala jsem podobný příběh. Lásku na horách, tancování mezi vločkami, dlouhé pohledy do očí u zapáleného krbu. Když mi bylo dvacet. Pak třicet a naposledy úplně nedávno.

Takže jo, tohle JE pro mě. I pro vás. Perfect.

Sporty a já

Když se narodíte do rodiny zapálených sportovců, může z vás být za a) zapálený sportovec, za b) oplácený nešikovný medvídek, co si myslí, že se do basketbalového koše vyhazují odpadky. Mně se stalo to druhé.

Moji rodiče hráli volejbal. Táta taky házel oštěpem, běhal, skákal do dálky a šly mu všechny sporty, snad jen moderní gymnastika ho minula. Maminka na tom byla podobně, skvěle lyžovala, krasobruslila, a vůbec se tak nějak ohnula, kam potřebovala.

Já nic.

Přihlásili mě do cvičení rodičů s dětmi. Co jsem pokazila já, zachránili oni. Třeba když jsem šla opičí dráhou v protisměru a několik dětí srazila z lavičky a při kotoulu kopla čtyřletou holčičku do hlavy. Dáma, která lekci vedla, lapala po dechu a přestala, až když jí táta slíbil, že už nikdy nepřijdeme. To samé musela přísahat paní, která porazila při pokusu o roznožku kozu. Měla ale šikovného syna, takže se nakonec dohodli, že bude chodit do hodin

s babičkou, která už skákat, a tedy ani povalit, nemůže vůbec nic.

Druhý pokus, rytmika. Prý příprava na balet. Obíhaly jsme plechovky od sunaru. I baletky mají děti... Nešlo mi to, sice jsem šla správným směrem, ale musela po mně nastoupit četa, která rozbouranou dráhu postavila.

Třetí pokus, prostě cvičení. Bez rodičů. Tam jsem se chytla. Docela mi šlo chodit po lavičce, jednu nohu pokrčit a druhou se zhoupnout k podlaze. Táta se smál a říkal, že to vypadá, jako když pumpuju vodu. Maminka ho nenápadně napomínala: „Prosím tě mlč, buď rád, že jí aspoň něco jde.“ Šlo. Byla jsem nominovaná, jako všichni z naší cvičící party, na tělocvičnou akademii. Konala se v kině a mohli jsme pozvat rodiče. Oběhla jsem s pozvánkou i babičky a dědy, aby všichni viděli, že už nejsem medvídek. Neviděli nic. Těsně před začátkem přišel nějaký jiný trenér a řekl, ať uděláme hvězdu. To nebylo domluvené! Tu jsem neuměla, takže mě s brekem vyřadili a celá velká rodina musela přetrpět hodinu pumpování a hvězd úplně cizích dětí.

Čtvrtý pokus byl tenis. „Na,“ podala mi maminka tiket sportky, kterou pravidelně sázela, „něco si vyber.“ Na zadní straně byl totiž seznam sportů. Zaujalo mě vodní pólo a lukostřelba. Ani jedno našťěstí v našem městě nikdo neprovozoval. Do tenisu mě nenápadně vmanévrovala maminka. Milovala ho. Když vyhráli naši finále Davis

Cupu, fotila si televizní obrazovku a plakala. A směrem ke mně konstatovala, že je to sice tvrdý oříšek, ale docela dobře placený. Dodnes vlastně nevím, proč nazývala tenhle sport oříškem. Sehnala mi raketu po úspěšném tenistovi, s jehož maminkou hrála volejbal. „Tý si važ! Dneska už vyhrává mezinárodní turnaje,“ upozornila mě, a když viděla můj nahlouplý výraz, dodala, že ne ta raketa, ať se jako netěším, ale její původní majitel. Trochu mi vzala chuť. A poněkud nelogicky a zdánlivě bez souvislosti dodala, že byl jako miminko strašně ošklivej, jeho maminka ho raději přikrývala plínou, a teď z něj taky něco je. Moc jsem nerozuměla tomu „z něj TAKY něco je“.

Ze mě se tenistka nestala. Ukázalo se, že je to sice možná první sport, u kterého bych mohla alespoň pochopit princip, ale trenér s námi chodil jen běhat. Než nás vzal na kurty, odstěhovali jsme se. A já konečně našla svůj srdeční pohyb.

Náš nový domov totiž ležel pod horami se spoustou sjezdovek. Lyžovat jsem už trochu uměla, rodiče mě postavili na lyže poprvé ve třech letech, ale ignorovali, že dokážu sjet i prudší kopec a výškám u toho radostí, a modré lyže sjezdovky s medvědem vyměnili za modré běžky s ruským nápisem. Ty jsem nenáviděla. Obzvlášť když bylo na hřebeni vidět jen od tyče k tyči, dul severák a v rámci úsporného rodinného režimu (šetřilo se na dům) jsme chroupali pod klečí zmrzlou tatrunku a těšili se domů na čaj. Ale teď

mi bylo dvanáct a trochu jsem si dupla, že chci zpátky své sjezdovky, protože jsem se na lyžařském výcviku dostala do prvního družstva. Navzdory lyžím, které mi sahaly jen trochu nad pas, a lyžákům o čtyři čísla větším („aby tý holce nějaký rok vydržely, když jí roste noha“). Vypadla jsem z nich a došla do chaty bosa. Možná naši chtěli odčinit moji potupu, a tak jsem pod vánočním stromečkem příští rok našla nové sjezdovky, aby můj alespoň částečný přerod z medvídky v ženu, která už ví, na co který koš je, mohl začít. Lyžování včetně běžkování je dodnes mým nejoblíbenějším sportem. Nejen to! Na horách jsem potkala i svoji lásku. Velmi zapáleného sportovce.



V dobrém i zlém

Bylo takové to šťavnaté ráno, světle zelená všude kolem, po noční bouřce zbylo pár mraků, mezi kterými prosvítalo sluníčko. Pražské panorama vymalované jako od Kosárka. Jela jsem tramvají po nábřeží a říkala si, jaká je to krása. Možná si to ale v tu chvíli vůbec nemyslely dvě spolucejtující na sedačkách přede mnou. I když se nesluší poslouchat, v poloprázdném voze to jinak ani nešlo.

Kdo je a není opora, to bylo jejich téma. A měly v tom docela jasno. My jsme ta opora, naši muži tedy vůbec ne.

„Musela jsem posekat trávu! Představ si to!“ stěžovala si jedna. „Řekl mi, že má čas až o víkendu, že prej když přijde z práce, je tak hotovej, že už nemá na nějaký sekání vůbec náladu. Ale víš, jak bysme vypadali? Sousedí kolem dokola anglickej trávník a my nějakou louku? To jsem si tedy nemyslela, že budu muset někdy dělat takovouhle práci,“ dodala a koukla se významně na svoje nalepené nehty. „A já musím mít náladu pořád,“ zpečetila svoje nářky.

„No, tak to je síla,“ soucitně pokyvovala hlavou druhá. „To ten můj seká jako zběsilej, jen aby se mnou nemusel jezdit k našim. A vyzvednout děti ze školy nebo dojet na nákup. Dělá jen to, co ho baví,“ přikládala do stěžovaciho ohně polena. „To jsme si vzaly opory,“ shodly se.

Usmívala jsem se. V dobré i zlém. Tak se to říká při svatbách, ne? Napadlo mě, co by asi dělaly, kdyby se ocitly v kůži mé kamarádky Petry. Manžel Jan jí chtěl udělat radost a objednal přes velký ubytovací server noc v romantickém hotelu. Nejdřív do sklípku za výtečným vínem, pak do postele za manželskou vášní. Pěkně to naplánoval. Romantiku podpořil tím, že pojedou vlakem a budou se



kochat moravskou krajinou. Když dorazili na místo, nemohli hotel najít. „Jdi se zeptat tamhle toho domorodce, ty seš hezčí,“ poslal rozverně Jan Petru na výzvědy. Když se vracela, začal tušit, že něco nebude úplně dobře. Šla rychle, dupala, zdálo se mu, že dokonce trochu funí, jako naštvaný býk před zápasem v aréně.

„Copak, miláčku? Pán nevěděl?“ zeptal se něžně.

„Pán věděl! Ale ty jsi asi nevěděl! V horším případě věděl, a pak tedy nevím,“ hlas jí přeskočil do fistule. „Je to BORDEL!“

„To není možný,“ šermoval rukama vyděšený Jan. Z výrazu tváře se dalo odvodit, že fakt nevěděl...

Došli na místo, zapsali se na recepci, minuli skupinu čekajících pracovnic a v pokoji se oba nahlas rozesmáli. Petra pochopila, že uraženým obličejem z nevěstince skautský tábor neudělá.

„To sis nevšiml, co je to za podnik?“ kuckala se smíchy.

„Hele, mně se líbilo, že je tu vířivka, možnost grilovat a taky poznámka, že pokoje jsou velmi žádané. Slovo ‚hodinový‘ jsem jaksi přehlídl.“

A tak šli na víno. Jan se – možná z toho šoku – trochu přiotopil. Jak byl v náladě, přemluvil svou ženu, ať si s ním sedne ještě chvíli v hotelovém baru. Ona si objednala čaj a on začal klimbat. Ve spaní pokračoval i v pokoji, zato Petra si užila noc plnou vášně. Jenže někoho jiného a přes zdi.

„Byla jsem asi jediná, kdo si v nevěstinci kdy poručil

čaj,“ utrousila směrem k Janovi, když ráno na recepci při odjezdu chtěli platit konzumaci.

„To nechte,“ mávla rukou recepční a zaculila se. „A navštivte nás zas!“

V dobrém i zlém.

Kdyby byla Petra semetrika a stěžovatelka jako ty dvě v tramvaji, žádné v dobrém i zlém by se nekonalo. Mohla se nafouknout jako holub. Mohla začít na celou vesnici hulákat, co si to vzala před třiceti lety za troubu. Dokonce by se hodilo bácnout nebožáka manžela po hlavě kabelkou. „Ty jsi tedy opora!“

Jenže Petra moc dobře ví, že těm největším krásám občas předchází bouřka a mraky. Tam, kde to nečekáme, se pak vynoří věci v jiném světle. A šťavnatá bývají nejen rána, ale celý život.

Holky s voctem

Miluju houby naložené v octu. Taky cibulky a papriky, no a jasně že kyselé okurky, ty co křupou a trochu pálí. Dávat něco do octa je totiž úžasný vynález! Pikantní, nezakází žádnou chuťovou zábavu, netloustne se po nich, bezvadně se hodí k televizi, na noční uždání, na mejdan i po něm. O kyselé dobroty se svádí v naší domácnosti docela boj.

A proto mi není jasné, proč si bereme ocet tolik do úst. Myslím obrazně.

„Houby s voctem,“ odsekne, když se nám nechce odpovídat a vysvětlovat.

„Máš obličej kyselejší než vocet.“ Zřejmě, co tím chceme říct.

„Zůstaneš na vocet.“ Další dost protivná věta.

Kvůli ní mi kdysi brečela na rameni u vína kamarádka Jana.

„A furt mi to předhazují,“ škyt, „že mě nikdo nechceee. Že zůstanu na voceet!“

Hladila jsem ji po hlavě. „Blbost, všichni tě chtěj,“ vypustila jsem neověřenou informaci.

„Jo a kdo? Zavostalej Tonda, co sahá všem na zadek? I paní z vrátnice, co už dva měsíce čeká na umělé zuby,“ přesně popsala inženýra od nich z účtárny.

„Hele, víš co vždycky říkala Jitule? Na každý zboží se jednou najde kupec!“ Už jsem měla víc než jednu dvojku, a tak jsem ztratila membránu, co filtruje použití některých tvrzení.

„Jenže taky povídala, že některý musí samo hodně dlouho vybíhat před krám, aby si ho někdo všimnul. Búúúú.“ Jana vůbec nepochopila, jak vtipný dodatek to byl.

No jo, když do vás doma v pětadvaceti hučí, že jste jako žena nepoužitelná a do smrti budete živořit na okraji společnosti s nálepkou Znojmia, vezme vám to i poslední zbytky smyslu pro humor.

Jenže tehdy byla devadesátá léta, octové nálevy se braly moc vážně a my byly trošinku opilé vínem, které bylo podobně kyselé.



Dnes bych Janě, kdyby neměla tři děti a třetího man-
žela, nejspíš řekla: „Být na vocet znamená, že jsi pikantní,
nezkazíš žádnou zábavu a bezvadně se hodíš ke všem pří-
ležitostem. A každý po tobě sáhne, když tedy ještě budeš
k mání, což nejspíš nebudeš. A pokud se ti bude chtít, bu-
deš tak kyselá, že se ostatním zježí chlupy.“

Být holka s vocem, to je to, co opravdu chceš!

Nechť radiátory pouze topí

Vypráví se takový vousatý vtip. Jaký by byl svět bez mužů? Plný tlustých spokojených žen.

Jenže svět je půl na půl. Co z toho plyne? Že budu spokojená jen jako hubená, myslela jsem si v pubertě. Jak to zařídit, když se na mě v zrcadle šklebila trochu oplácaná holčička, co ráda jí? A které se navíc úderem jedenáctého roku začalo nafukovat tělo od prsou dolů? Soukala jsem na sebe pár měsíců staré džíny, a abych je zapnula, musela jsem si lehnout na postel. Uf. Když se to podařilo, cosi přeteklo přes okraj a všechno hrozně tlačilo. To bude tím, že chodím běhat, narostly mi svaly, omlouvala jsem si pro sebe probouzející se ženské tvary.

Běhat jsem byla dvakrát a zvládla jsem jen tři kolečka okolo paneláku se dvěma vchody.

Začala jsem tušit, že během to asi nebude.

Do toho všechno ženy okolo mě, malé i velké, pořád řešily břicho. Jasně! Mám ho taky! Proto nemůžu zapnout ty zpropadený kalhoty. A tak jsem ho začala posilovat.